

Witte Kattestaart. — Wellicht zal het U interesseeren dat ik op 1 Sept. j.l. een zoo goed als geheel wit exemplaar van *Lythrum salicaria* (de moeraskattestaart) heb gevonden. De meeste bloempjes van de bloeiwijze waren zuiver wit, een enkele nog iets roze getint, doch de typische roodpaarse kleur ontbrak geheel. Ik deel U dit mede, omdat ik dit anders niet zoo zeldzaam verschijnsel bij deze planten nimmer heb opgemerkt. In velden vol van de paarse bloemen heb ik nog nooit een dergelijke witte gevonden.

Wolvega.

R. H. VISSER, agrar. stud.

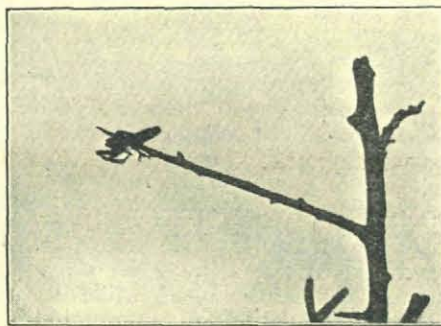
Kruipende Hei. — Eens vond ik van de struikhei een wit exemplaar, laag kruipend over den grond. Ik meende dat dit kruipen z'n oorzaak vond in de onvruchtbaarheid van den bodem (deze was donkerbruine ijzer-oor kleurige aarde) en verplante het geheele exemplaar in goed wit zand; dat is een jaar of zes geleden, maar nog altijd blijft mijn witte struikhei laag en kruipend. Juist één dezer dagen vond ik eene gewoon-paars-bloeiende plant, welke geheel terneergeslagen was, en een halve bol vormde. De struik was zoo dicht en stevig omlaag gegroeid, dat ik er de vingers haast niet tusschen kon krijgen. Ik weet niet of er in de naamboekjes (zakflora's) zoo iets bestaat als *Calluna vulgaris repens* of *pendula* of *recurvata*, maar mijn plant zou zeker geheel en al aan zulk een naam beantwoorden.

G. H. VAN WAVEREN.

Inderdaad wordt die neergedrukte vorm onderscheiden met een aparten naam en wel als *Calluna vulgaris var. Ericae* Asch.

J. Hs.

Grauwe klauwier. — Hierbij een foto van een kikkertje, opgespietst door een grauwen klauwier. Ik vond het origineel in de buurt van La Roche, midden in de Belgische Ardennen, het land van de bramen, de wilde aardbeien en frambozen, boschbessen en het prachtige, overal langs wegen en tegen hellingen groeiende vingerhoedskruid, van de hazelnoten, de sleedoorns en de klauwieren. Speciaal de grauwe klauwier ziet men er veel. Ik verraste er een, die zich tegoe deed aan een muis, natuurlijk op klauwierenmanier behoorlijk opgeprikt. 't Snuitje alleen was nog over. Na een kwartiertje zoeken vond ik het kikkertje. Het was eenigszins uitgedroogd, doch geheel gaaf. Zeker vergeten. Verder heb ik niets meer kunnen vinden, hoewel een heele familie klauwieren, waarschijnlijk een paar oude met hun laatste broedsel, daar steeds present waren. Ik had graag een zgn. voorraad kamer op de plaat gehad, maar ik begin meer en meer te gelooven, dat die alleen in de fantasie van boeren en napratende auteurs bestaan. Is er iemand, die positief weet, hoe het daarmee staat?

Spijskamertje van een klauwier.

G. M. GROOTENBOER.

Witjes en hun sluipwesp. — Als antwoord op de opmerkingen van den heer Quené in een vorige aflevering geef ik het volgende ten beste:

Hoe het mogelijk is, dat de sluipwespeieren zich in het Witjesei ontwikkelen kunnen, daarover geeft H. Schmitz in de *Entomologische Rundschau* Jrg. 26, bl. 45 de volgende overwegingen, die echter het karakter van hypothesen hebben: „Die winzig kleinen *Microgaster*-Eierchen kommen, solange sie sich im Schmetterlingsei befinden, nicht aus, sondern gehen unverändert in den Körper der Raupe über. Er lässt sich nicht gut denken, dass der Dotter des Weisslingeies ausser für den Raupenembryo auch noch für ein halbes Hundert Wespen lárven ausreichte. Die Art und Weise, wie die Parasiteneier in das Innere des Raupenkörpers gelangen, zeigt uns der Entwicklungsmodus des letzteren. Das Schmetterlingsei birgt im Innern reichlichen Dotter und ungefähr mitten darin den

Eikern. Die Wespeneier gelangen unter die Eihaut, werden also in den Eidotter eingebettet. Nun begint der Eikern sich zu teilen; die Teilungskerne wandern an die Oberfläche des Dotters, schliessen sich als Epithelzellen aneinander und umschliessen in ihrem Innern den Dotter mitsamt den Microgaster-eierchen. So geraten letztere von selbst ins Innere der „Keimblase“ und damit zugleich ins Innere der sich entwickelnden Raupe.

Echter, dit is theorie, die grau ist Het wordt daarom werkelijk tijd, dat we dit vraagstuk eens goed onder de oogen zien. Hopen we, dat velen ons hunne bevindingen meedeelen.

A. JOMAN.

De hangende slak. — Is 't onderstaande wellicht iets voor „De Levende Natuur“? Gisteren nacht, evenals vrijwel alle nachten, in mijn tuin op de slakkenjacht zijnde, zag ik bij het nakijken der zonnebloemen eene slak van ± 3 c.M. lengte, van het zeer veel bij mij voorkomende type op ongeveer manshoogte, met den kop omlaag bij het licht mijner kaars blijkbaar speurende waaraan zij zich zou kunnen vasthechten, hangende (met haar achtereind dus) aan een fijnen draad van ± 35 c.M., die haar steunpunt had aan een blad van de zonnebloem. Die draad was overal even dik, en voor mij niet te onderscheiden van die van een spinneweb; mogelijk glom hij iets meer. 't Was mij natuurlijk bekend van rupsen, die zich aan een gesponnen draad naar beneden laten; van eene \pm een paar gram wegende, vleeschkleurige slak van 4 c.M. lang was mij dat echter niet bekend; en 't komt mij zeer onwaarschijnlijk voor, dat een slak in staat zou zijn om een draad te spinnen. Kan een slijmdraad dan echter zóó sterk zijn en zich zóó ver laten uitrekken, dat een slak daarmee een zelfde doel kan bereiken als b.v. een rups? door zich, overgeleverd aan het noodlot, ergens op neer te laten?

Wellicht wilt u hiervan gebruik maken. 't Is maar een vraag.

H. W. VAN RHIJN.

Dit is een zeer aardige waarneming, die tot navolging opwekt. Het is al wel lang bekend, dat slakken tot deze gymnastische toeren in staat zijn en zich op de manier der spinnen aan hun slijmdraden kunnen neerlaten. Ook kunnen zij zich eraan omhoog werken en men kan zelfs wel sommige soorten paarsgewijze aan hun dubbele draad in de lucht zien hangen. Bij nacht en ontij heeft men wel de beste kans om deze dingen te zien. T.

Ooievaars in Zuid-Afrika. — In de Groene A'dammer, die ons hier ook nog eens bereikt las ik Uw stukje over de ooievaars. Daar wij hier de laatste maanden ook allerlei opmerkingen en feiten juist over die zelfde ooievaars (die we hier „groot sprinkhaanvoël“ noemen) gemaakt hebben, wilde ik U toch daarover schrijven.

U weet dat wij hier dit jaar een bijzonder erge sprinkhaanplaag hebben gehad. Sedert 1891 herinneren de oude boeren zich niet zulke zwermen. En ook waren ze zeldzaam lang rondwalende in een zelfde streek. Onze plaats ligt ± 35 mijl N.W. van Potgietersrust en net zoover W. van Pietersburg, iets minder dan 24° Z. B. noordelijke Transvaal. Er is open water op de plaats en ook in de buurt. Van *half Juni* tot nu, eind September hadden we hier een troep van ongeveer 50 ooievaars, en we weten, dat er hier nabij bij een plas water nog meer waren. Overdag waren ze op de gezaaide landen, en aten sprinkhanen, die 't koren toch ondanks hen, heelemaal afgegeten hebben, en 's avonds zagen we ze wegvliegen en vaak bij heele troepen, om in een van die groote doode boomen, die hier zooveel staan, te gaan slapen. Ze waren vrij mak, en we konden dikwijls nabij ze voorbijrijden. Onze kaffers hadden ook strikte orders, om er vooral niet dood te maken of te hinderen. Op 't oogenblik zijn er niet meer zooveel hier, maar tegen dat de jonge sprinkhanen („voetgangers“) uitkomen, trekken ze weer naar de plekken, waar die 't meeste te vinden zijn.

Ik heb mij ook al afgevraagd, of deze ooievaars een broeitijd overslaan, want ik heb ook herinneringen aan nesten met jongen juist rondom Bloemendaal, in onze Hollandsche voorzomer.

Mijn man, die een geboren Transvaler is, herinnert zich niet, ze ooit zoo vroeg in 't jaar al hier in 't land gezien te hebben, gewoonlijk kwamen ze pas in Sept.—Oct. hier.

Nu nog iets over 't eten van die vergiftigde sprinkhanen. Zeker, de sprinkhanen worden